

**Argumentarea necesității inițierii negocierilor
asupra proiectului Acordului de colaborare dintre statele-membre ale CSI
pentru prevenirea și combaterea utilizării mărcilor și indicațiilor geografice false**

A. Descrierea Acordului

1. Informații generale

Proiectul *Acordului de colaborare dintre statele-membre ale CSI pentru prevenirea și combaterea utilizării mărcilor și indicațiilor geografice false* (în continuare - Acord de colaborare) constituie o versiune revizuită a Acordului privind măsurile de prevenire și combatere a utilizării mărcilor și indicațiilor geografice false, semnat la Minsk la 4 iunie 1999 (în continuare – Acordul de la Minsk), de către 11 state-membre CSI: Republica Azerbaidjan, Republica Armenia, Republica Belarus, Republica Kazahstan, Republica Kârgâzstan, Republica Moldova, Federația Rusă, Republica Tadjikistan, Republica Uzbekistan, Ucraina (în limitele rezervelor formulate) și Georgia, fiind în vigoare pentru toate părțile tratatului.

Astfel, reieșind din pierderea actualității unor subiecte de ordin procedural incluse în Acordul de la Minsk și sesizarea pe parcursul anilor a unui șir de lacune de aplicare ale tratatului, precum și în contextul evoluțiilor domeniului mărcilor și indicațiilor geografice, a practicilor moderne de aplicare a legislației internaționale cu privire la interpretarea termenilor din domeniul de referință, a apărut necesitatea amendării acestuia.

Ținând cont de importanța pentru statele CSI a Acordului semnat la Minsk, acest subiect a fost discutat pe parcursul mai multor reuniuni ale Consiliului Interstatal pentru problemele protecției juridice și apărării proprietății intelectuale (CIPPI). Dat fiind faptul că volumul amendamentelor constituiau 60 % din acordul nominalizat, s-a propus abrogarea lui și elaborarea unui nou tratat. Corespunzător, proiectul Acordului de colaborare dintre statele-membre ale CSI pentru prevenirea și combaterea utilizării mărcilor și indicațiilor geografice false, a fost aprobat în cadrul celei de a 9-a reuniuni CIPPI.

Din punct de vedere structural, proiectul Acordului de colaborare conține titlu, preambul, prevederi de fond și dispoziții finale și tranzitorii. Din punct de vedere structural, proiectul conține articole numerotate în conformitate cu cerințele Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.442/2015.

Având în vedere natura juridică a proiectului Acordului de colaborare, acesta se va încheia în numele Guvernului Republicii Moldova.

2. Informații privind conținutul Acordului

Obiectul tratatului constă în stabilirea unei colaborări eficiente și constructive între statele-membre ale CSI, care va avea drept efecte juridice prevenirea și combaterea utilizării mărcilor și indicațiilor geografice false.

Scopul Acordului de colaborare constă în crearea condițiilor, care să permită Părților să coopereze în domeniul prevenirii, constatării și combaterii cazurilor de producere și distribuire a produselor cu mărci și indicații geografice false, precum și a circulației acestor produse peste frontierele vamale ale statelor-membre ale CSI.

Acordul de colaborare, din data intrării în vigoare, va substitui, pentru statele-membre, Acordul privind măsurile de prevenire și combatere a utilizării mărcilor și indicațiilor geografice false semnat la Minsk la data de 4 iunie 1999.

Acordul de colaborare se încheie pe un termen nedeterminat. Fiecare Parte este în drept să denunțe acordul nominalizat printr-o notificare scrisă cu privire la intenția sa

adresată depozitarului cu cel puțin șase luni înainte de denunțare și îndeplinind obligațiile apărute pe durata acțiunii acestuia.

Cu acordul comun al Părților, pot fi operate modificări în conținutul Acordului de colaborare, care devin părți integrante a acestuia și sunt perfectate în formă de protocoale corespunzătoare.

B. Analiza de impact

1. Informații generale

Actualitatea tratatului este determinată de noile tendințe economice înregistrate pe plan internațional, condiționate de creșterea interesului pentru produse competitive, desemnate cu mărci și indicații geografice, a căror protecție necesită să fie reglementată și asigurată la cel mai înalt nivel.

Scopul final al Acordului de colaborare constă în stabilirea unor măsuri comune de protecție a consumatorilor și producătorilor împotriva comercializării produselor marcate ilegal cu semne identice sau similare care pot fi confundate cu mărcile și indicațiile geografice protejate, care vor contribui la dinamizarea schimburilor comerciale între statele semnatare.

Se constată lipsa unor alte opțiuni alternative de reglementare decât Acordul de colaborare.

Acesta nu va necesita încheierea unor tratate sau documente subsecvente.

Litigiile dintre Părți legate de aplicarea sau interpretarea acordului, se vor soluționa prin consultări și negocieri între Părțile interesate sau printr-o altă procedură convenită de Părți.

Acordul nominalizat constituie un acord multilateral, corespunzător prevederilor acestuia se vor aplica pe teritoriul părților semnatare.

2. Aspectul politic, cultural și social

Prin însăși natura proprietății intelectuale și a mecanismelor de asigurare a respectării drepturilor asupra acesteia, sistemul național de proprietate intelectuală este parte integrantă a sistemului internațional de proprietate intelectuală. Administrarea sistemului de protecție a proprietății intelectuale implică o activitate de cooperare internațională intensă, care să sprijine dezvoltarea continuă a domeniului. În contextul evoluțiilor internaționale din ultimii ani și în special al proceselor de globalizare economică, a devenit extrem de importantă crearea și menținerea unui climat de cooperare între oficiile de proprietate intelectuală, precum și între acestea și instituțiile internaționale specializate din domeniu.

Astfel, semnarea de către țara noastră a acordului în cauză, va facilita dezvoltarea în continuare a relațiilor de colaborare a Republicii Moldova în cadrul CSI în domeniul protecției mărcilor și indicațiilor geografice și dezvoltarea cadrului legal în domeniul de referință.

Acordul nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova, și nu afectează drepturile și obligațiile statelor – părți care derivă din alte tratate internaționale, precum și nu atinge aspectele culturale și sociale ale acestora.

Acordul de colaborare va avea impact pozitiv pentru producătorii din Republica Moldova în particular și asupra economiei naționale în general, și nu va duce la modificarea situației social-politice din Republica Moldova.

3. Aspectul economic și de mediu

Acordul de colaborare va contribui direct la protejarea intereselor economice naționale, deoarece în multe state, volumul produselor cu mărci înregistrate sau desemnate cu denumiri de origine/indicații geografice protejate reprezintă o parte deloc neglijabilă a exporturilor. Respectiv, este foarte important să fie identificate măsuri de protecție a consumatorilor și producătorilor, pentru a nu fi admise careva comercializări ale produselor marcate ilegal cu semne identice sau similare cu mărcile și indicațiile geografice protejate, de natură să creeze confuzie cu privire la originea produsului, ce pot prejudicia reputația producătorilor, iar indirect și imaginea statului.

4. Aspectul normativ

Prevederile proiectului Acordului de colaborare sunt în conformitate cu normele constituționale și cu legislația națională, și nu implică modificarea sau completarea actelor normative în vigoare, precum și adoptarea unor noi acte normative în acest sens. De asemenea, nu afectează drepturile și obligațiile ce reies din alte tratate internaționale și regionale la care Republica Moldova este parte.

La nivel național, sistemul de protecție a mărcilor și indicațiilor geografice este reglementat în temeiul prevederilor Legii nr. 38/2008 privind protecția mărcilor, Legii nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a mărcilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 488/2009, Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2010, Hotărârii Guvernului nr. 644/2010 cu privire la desemnarea autorităților competente abilitate cu atribuții și responsabilități referitoare la produsele cu denumiri de origine și indicații geografice și la specialitățile tradiționale garantate și a autorităților competente responsabile de controalele oficiale privind conformitatea acestor produse.

Corespunzător, reieșind din faptul că sistemul național de protecție în domeniu este deja un sistem integru, bine fundamentat, fiind instituit în conformitate cu rigorile și standardele internaționale în domeniu, urmare semnării și ratificării Acordului de colaborare, nu va fi necesară adoptarea unor noi acte normative sau modificarea celor existente, examinarea actelor de utilizare ilegală a mărcilor și indicațiilor geografice false pe teritoriul Republicii Moldova fiind reglementată de legislația națională. De asemenea, acesta nu necesită elaborarea planurilor de acțiuni privind asigurarea compatibilității.

5. Aspectul instituțional și organizatoric

În vederea implementării clauzelor Acordului de colaborare nu este necesară înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente și nici abilitarea instituțiilor implicate cu atribuții/împuțerniciri noi, la fel și resurse umane suplimentare.

Cooperarea prevăzută în acordul nominalizat urmează a fi realizată de către Părți prin intermediul organelor competente, care sunt desemnate de către fiecare stat și sunt responsabile de implementarea acestuia.

Instituția responsabilă de negocierea, semnarea și implementarea tratatului vizat pe teritoriul Republicii Moldova este Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) în calitatea sa de oficiu național în domeniul protecției proprietății intelectuale.

Coordonarea colaborării dintre Părți cu privire la punerea în aplicare a dispozițiilor Acordului este atribuită organizației de cooperare sectorială a Comunității Statelor Independente, și anume Consiliului Interstatal pentru problemele protecției juridice și apărării proprietății intelectuale.

Acordul nu prevede întocmirea și prezentarea rapoartelor de implementare pe plan național și internațional și nu necesită elaborarea unor planuri de acțiuni instituționale sau interinstituționale privind asigurarea măsurilor organizatorice.

Totodată, menționăm faptul că pentru facilitarea aplicării măsurilor legale de protecție, prevăzute de proiectul Acordului de colaborare, Părțile vor colabora în vederea instituirii mecanismelor de schimb de informații în scopul asigurării prevederilor acordului.

6. Aspectul financiar

Acordul de colaborare nu implică angajamente financiare pentru Republica Moldova, iar implementarea prevederilor acestuia nu va implica costuri suplimentare din bugetul național pentru asigurarea acțiunilor legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric.

Proiectul acordului respectiv prevede că măsurile necesare realizării acestuia vor fi finanțate de către statele membre ale CSI, în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetele naționale pentru asigurarea activității ministerelor și instituțiilor competente.

7. Aspectul temporar

Proiectul Acordului de colaborare va urma toate etapele și procedurile interne aferente semnării și punerii în vigoare a unui tratat stabilite prin Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

După intrarea sa în vigoare, prezentul Acord va fi deschis pentru aderarea oricărui stat membru al CSI, prin transmiterea către depozitar a instrumentelor de aderare.

C. Mandatul pentru negocieri

În vederea purtării negocierilor pe marginea proiectului Acordului, se solicită acordarea împuternicirilor pentru delegația oficială de negociatori a Republicii Moldova, care va fi condusă de Directorul General al AGEPI și din componența căreia vor face parte reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, AGEPI, Serviciului Vamal, conform proiectului Hotărârii Guvernului pentru inițierea negocierilor.

Reieșind din cele menționate supra, pentru a negocia și încheia Acordul de colaborare în condiții avantajoase Republicii Moldova, delegația de negociatori, urmează să acționeze în limitele mandatului acordat. Scopul scontat al negocierilor este reflectat în redacția actuală a proiectului Acordului.

Astfel, în acest scop, în cadrul negocierilor, delegația de negociatori va avea împuternicirea de a discuta aspectele necesare stabilirii condițiilor care să permită Părților să coopereze în vederea asigurării prevenirii, constatării și combaterii cazurilor de producere și distribuire a produselor cu mărci și indicații geografice false, precum și circulației acestor produse peste frontierele vamale ale statelor-membre ale CSI.

Precizăm că scopul final al negocierilor preconizate reprezintă definitivarea proiectului Acordului și semnarea acestuia în termeni rezonabili.

D. Procedura negocierilor.

Negocierile vor fi inițiate în baza textului proiectului de Acord elaborat de CIPPI și aprobat în cadrul celei de a 9-a reuniuni a Consiliului, transmis pentru examinare statelor membre ale Consiliului Interstatal prin intermediul Comitetului Executiv al CSI .

Negocierile asupra proiectului Acordului se vor desfășura în limba rusă în cadrul ședințelor grupurilor de experți, precum și prin alte modalități disponibile (videoconferințe sau prin corespondență).

Acordul urmează a fi încheiat prin semnare, într-un singur exemplar original în limba rusă, ce va fi depus la Comitetul Executiv al Comunității Statelor Independente, care va expedia fiecărui stat semnatar o copie legalizată.

Acordul de colaborare va intra vigoare la 30 de zile de la data primirii de către depozitar a celei de-a treia notificări scrise cu privire la îndeplinirea de către Părțile semnatare a procedurilor interne necesare intrării sale în vigoare. Pentru Părțile care au finalizat procedurile interne mai târziu, prezentul Acord va intra în vigoare la 30 de zile de la data la care depozitarul primește actele corespunzătoare.

În contextul celor expuse mai sus și ținând cont de faptul că stabilirea relațiilor de colaborare reciprocă între Republica Moldova și statele membre CSI vor avea drept efecte juridice crearea unor mijloace eficiente pentru prevenirea și combaterea utilizării mărcilor și indicațiilor geografice false, considerăm oportună inițierea negocierilor asupra acordului menționat.

Viorel IUSTIN
Director General